

B e r e t n i n g
om
gasværkets, elværkets og vandværkets
drift i regnskabsåret 1952/53.

Gasværket:

Driften af gasværket er i regnskabsåret forløbet tilfredsstillende. Man har siden den første vertikalovns idriftsættelse i 1948 været uden reserve for den eksisterende ovn. I 1950 besluttedes det at lade en ny ovn opføre af firmaet Edwards & Rasmussen, København. På grund af lange leveringstider navnlig for ildfaste sten blev arbejdet først påbegyndt i september 1952 og arbejdet var i det store og hele afsluttet i januar 1953. Gasværket råder nu over 2 moderne vertikalo-vne med 3 kamre i hver. Hver ovn er i stand til at producere ca. 2.100 m³ gas pr. døgn.

Med færdiggørelsen af den nye ovn har man fået et længe næret ønske opfyldt med hensyn til orden og fremkommelighed i ovnhuset, idet man først nu har en jævn gulvflade, der muliggør en regelmæssig spuling.

I den gamle ovn er overhederen blevet fornyet. Endvidere har generatoren fået en tiltrængt reparation; flere af de ilifaste sten var faldet ned i den senere tid. Siloanlæggets jernplade er blevet udskiftet i fornødent omfang.

De til afgasning anvendte kul har så godt som alle været engelske Durham-gaskul af god kvalitet.

Der er til afgasning anvendt 1.124 t. kul, hvoraf der er produceret og udsendt i ledningsnettet 494.910 m³.

I forhold til 1951/52 er der en tilbagegang i gasudsendelsen på 5.386 m³ eller 1,1 %.

Gastabet udgjorde 54.546 m³ eller ca. 11 % (10,4 % i 1951/52).

Koksproduktionen udgjorde 15.103 hl. eller 686,5 tons, hvilket svarer til 62 % af den afgassede kulmængde. Af koksene er til underfyring anvendt 5.984 hl., hvorefter der bliver 9.119 hl. til salg.

Største døgnudsendelse 2100 m³ d. 24/12 1952 (2.170 m³ 24/12 1950)

Mindste " 990 m³ d. 1/1 1953 (940 m³ 1/1 1952)

Af nye ledningsanlæg kan nævnes følgende:

6" hovedledning i Frederiksværksvej fra Falkenborgvej til Omkørselsvejen.

5" hovedledning fra gammel Mariendalsvej til ny Mariendalsvej.

4" hovedledning i Hillerødvej - fra Mariendalsvej og mod øst.

3" ledning i Fasanvej.

Elværket.

I lighed med året forud har forsyningssituationen fra de sjællandske storværker været af en sådan art, at man har kunnet undgå at køre med elværkets dieselmotor.

Endvidere har man været forskånet for større uheld.

En af værketts ensrettere har fået en hovedreparation efter en skade, som antagelig skyldtes lynnedslag. Den 7. februar var det meget koldt, og en hovedledning faldt ned i Jernbanegade ud for banken på grund af stærk sammentrækning af kobberledningerne.

Af afbrydelser har der været 4, og de 2 skyldtes NESA. Den længste afbrydelse varede 15 minutter.

I april sættes en underjordisk transformerstation, beliggende i den nye telefonbygning i Kirkegade, i drift. Med denne station har byen mulighed for at forsyne en stor del af bykernen med vekselstrøm.

På havnen er "Frederikssund kulimport" med tilhørende krananlæg overgået til vekselstrøm. Endvidere er hele sygehuset nu gået over til vekselstrømsforsyning. I driftsåret er påbegyndt ombygning af ledningsanlægget på Strandvej og yderste del af Færgevej med overgang til vekselstrøm for øje.

I juni måned fejrede Frederikssund sin navnkundige vikingefest, og elværket havde ansvaret for anbringelse af og strømlevering til ca. 4.200 elektriske parer, som forhåbentlig gav bidrag til festens succes.

Elværkets salg af kilowattimer udviser en stigning på 10,8 % i forhold til 1951/52, idet salget af jævn og vekselstrøm steg fra 2392227 kwh til 2650105 kwh.

Fra NESA modtoges 2987700 kwh (2669080 i 1951/52).

Det samlede tab i ensrettere, ledningsnet og transformere udgør 11,3 %, hvorefter værketts samlede virkningsgrad bliver 88,7.

Højeste maximum indtraf den 10. december 1952 kl. 17 og udgjorde 950 kw, målt på højspændingssiden. Året før var maximum 830 kw.

Største døgnforbrug den 8. december 1952 med 13110 kwh.

Mindste " " 8. juni 1952 " 2110 "

Vandværket.

Året 1951 vil antagelig gå over i historien som et trængselsår for Frederikssund vandværk.

Som et led i en række undersøgelser vedrørende samtlige vandværketts boringer blev også Søndre vandværks boring undersøgt. Det skete i april 1952, og da boringen ikke gav tilstrækkeligt med vand, blev der foretaget en oprensning og en sprængning i boringen. Der opnåedes også en betydelig forøgelse af vandmængden, men samtidig var vandet i besiddelse af en kraftig fenol-smag, der gjorde det ubrugeligt. Da Søndre vandværk kun havde den ene boring, måtte man undvære dette vandværk, som i forvejen var en meget vigtig faktor i byens vandforsyning. En kraftig prøvepumpning i længere tid forandrede ikke fenolindholdet i vandet, og man måtte for at skaffe den sydlige del af byen et tilstrækkeligt vandtryk indsætte en trykforegerpumpe i en brønd på Roskildevej, ligesom hovedvandværket i lang tid måtte gå på højeste ydeevne.

I løbet af sommeren blev der på hovedvandværket opstillet en ny centrifugalpumpe, hvad der viste sig at være en lykkelig foranstaltning, idet værketts gamle stempelpumpe et par dage efter sprængtes på grund af den forcerede pumpning.

I forbindelse med undersøgelserne vedrørende Søndre vandværk blev der udført en ny boring på tjærefabrikken, Dansk Vejmateriale, og på denne boring blev der pumpet kraftigt, for eventuelt at trække det fenolholdige vand væk fra Søndre vandværk. Det lykkedes ikke at påvise fenol i denne boring, tværtimod var vandets kvalitet udmærket.

En rørledning blev lagt fra Tjærefabrikken til Søndre vandværk og en pumpe opstillet ved boringen og i marts 1953 blev Søndre vandværk sat i normal drift igen. Dette betød, at vandsituationen endelig var lysnet så meget, at vandværkets personale kunne trække vejret lettet indtil videre.

I sommeren 1952 bevirkede den forcerede pumpning, at hovedvandværket ikke kunne filtrere det oppumpede vand tilfredsstillende og mange steder oplevede man, at rusttøvlere gjorde vandet uanvendeligt til vask i kortere eller længere tidsrum.

I store træk lykkedes det dog at forsyne samtlige vandforbrugere tilfredsstillende i hele driftsåret. Værst stillet har forbrugerne i de højt beliggende ejendomme på Højdevej og Bøgebakken været, men man har vist stor forståelse for vandværkets besværligheder.

Årets samlede udpumpede vandmængde udgjorde 384310 m^3 mod 375176 m^3 i 1951/52. Stigningen udgør således 9.134 m^3 eller $2,4 \%$.

Af den samlede vandmængde har hovedværket leveret 351.960 m^3 , Søndre vandværk 13930 m^3 og Engbæk vandværk 18420 m^3 .

I 1951/52 leverede Søndre vandværk 110270 m^3 af den samlede vandværk.

Årets største døgnforbrug indtraf den 7/7 1952 og udgjorde 1710 m^3 .

Minimumsdøgnforbrug lå på 560 m^3 den 2/11 1952.

Nye ledninger er nedlagt i samme omfang som nævnt under gasværket.

DE KOMMUNALE VÆRKER, i oktober 1953.

Sven Skaarup.